

diversi generis in gaio ipsius in haereditate villae N., quam non administrationem iustitiae pensat sibi ad decem marcas pecuniae et totidem damni”.

[107]. **Secundae citationes post condemnationem in poena contumaciae.** „...citavit te secundo, prout te condemnavit in termino primo in terminis terrestribus in N. iam praeteritis in poena contumaciae iuxta suam primam citationem, qua te citavit pro eo...” etc. Et inseratur citatio originalis, et concludatur: „iudicialiter responsurus”.

[108]. **Concitatōis alias *przypowia*st post condemnationem in lucro.** „...qui te concitat alias *przypowieszcza* ab solvendum et satisfaciendum pro his omnibus, pro quibus te condemnavit in termino peremptorio in terminis terrestribus in N. iam praeteritis, iuxta suam citationem, in lucro pro toto, qua te citaverat pro eo...” etc. Et inseratur citatio, et concludatur loco „responsurus”: „iudicialiter satisfactorius”.

[109]. **Citatio ex officio succamerarii ad campum post condemnationem citati in lucro in iudicio terrestri.** „...tibi nobili N. haeredi de N. mandamus, quatinus^{fs} coram nobis aut camerario nostro feria secunda post festum sancti N. nunc instans proxima in loco campestri inter bona haereditaria nobilis N. dicta N. et tua etiam haereditaria dicta N. compareas^{fb}, ubi videlicet praefatus N. actor nos seu nostrum camerarium locabit, ad attentandum et videndum ipsum ducere nos sive officium nostrum, ducereque et sipare granicies, scopulos de terra erigendo et alia signa metalia et granicialia faciendo; attentaresque et aspiceres ipsum cum testibus praestare iuramentum, tanquam actorem, super vera et iusta ductione et sipatione praefatarum granicierum; prout praefatum actoratum contra te obtinuit, condemnando te in lucro actoratus in iudicio terrestri N. in terminis iam praeteritis; cum quo actoratu ad nos sive nostrum officium ad campum est remissus, praemissa iudicialiter attentaturus. Datum...”

[110]. **Citatio castrensis ad querelam.** „N. de N. capitaneus N. tibi nobili N. de N. innotescimus nobilem N. de N. contra te coram nobis in querela deposuisse, quomodo tu ipsum de pacifica possessione bonorum N. violenter expulisti et depercussisti; quare vigore regio et nostri officii capitaneatus mandamus, quatinus^{fu} coram nobis aut officio nostro castrensi N. et ad alia protunc sibi obicienda responsurus. Quod sive comparueris, sive non, nos ad ea, quae nostrum officium spectant, procedemus. Datum in castro N. ...”

[111]. **Concitatōis alias *przypowia*st post latam sententiam pro re decreta.** „...qui te^{fv} concitat alias *przypowieszcza* ad satisfaciendum et solvendum sibi centum marcas, per iudicium terrestre N. in terminis terrestribus in N. proxime praeteritis sibi super te decretis, et ad attentandum ipsum iurare super damnis exinde sequutis^{fw}; ideo ut stares et pro praemissis omnibus et pro poenis satisfaceres. Datum...”

III. LITTERAE SUPER EXCIDENDIS ET VENDENDIS FORTALIBUS IN SALINIS BOCHNENSIBUS

Sigismundus etc. Manifestum facimus tenore praesentium universis, quia cum generosus Ioannes Boner burgrabius et zupparius ac magnus procurator noster Cracoviensis nobis significasset et per suum nuntium declarasset fortalia salis in salinis nostris Cracoviensibus, praesertim vero Bochnensibus, in tantum aucta esse ac magis in dies augeri, ut prae illis banci ipsius salis de locis, in quibus exciduntur, extrahi et sine magno et longo labore plurimoque impendio sursum educi commode nequeant, exposuissetque in depositoriis salis, praesertim vero Bochnensi, Uscensi et Vislicensi, non aliud sal deponi solere, quam bancos ipsos, illosque etiam vectores omnes ducere consuevisse, et foralia emere et cum illis praedicta depositoria praeterire non ausos esse, ita ut eadem fortalia non commodum et accessionem salinis nostris praedictis praebere, sed potius magnum illis impedimentum ac detrimentum afferre videantur, quippe nisi fortalia ipsa, passim ubique illic in montibus cumulatim obvia, inde ad usum aliquem extrahantur et dividantur, et ab inquisitione ac excisione bancorum temperetur, qui iam per

^{fs} quatenus VL.

^{fb} Wyrzaz opuszczony w VL.

^{fu} quatenus VL.

^{fv} Opuszczone w VL.

^{fw} secutis VL.

longos cuniculos sive meatus, propter abditas eorum venas investigantur, fore brevi futuri temporis decursu, ut salinas ipsas alio transferri oporteat, id quod quotidiana experientia adeo elucet, ut etiam hiis, qui extra illam officinam montium sunt, non solum verisimile, sed etiam sit exploratissimum; admonuissetque nos praefatus Ioannes Boner zupparius, ac alii officiales praedictarum salinarum itidem suasissent, ut nostrae et earundem salinarum indemnitati prospicientes, fortalia ipsa de montibus extrahi, duoque illorum passim pro uno banco, vel alias singulum quodque fortale aequo et convenienti pretio vendi, ac ea ipsa fortalia ad praedictarum civitatum seu oppidorum depositories et ad alia loca debere deinceps comparari, et per quoslibet vectores et alios homines libere etiam trans flumen Vistulae, praeteritis ipsis depositories praedictis in Bochnya, Usczye et Vislicia constitutis, duci absque omni succamerarii Cracoviensis moderni et pro tempore existentis aliorumque officialium nostrorum ac incolarum dictorum oppidorum impedimento et aresto, decernere ac constituere dignaremur; nos curam, studium, industriam et fidem ipsius Ioannis Boner plurimum commendantes, relatis omnibus et singulis praemissis ad consultationem consiliariorum nostrorum, in praesenti conventu generali congregatorum, et cum illis mature expensis, consulentesque potius publicae multorum hominum, quam paucorum utilitati et commoditati, quotus enim quisque et salis ipsius vectorum et aliorum hominum, praesertim vero pauperum, qui non malit fortalia ipsa mediocri seu convenienti pretio minorique onere et labore potius, quam bancos ponderosiores ac ad vehendum et secandum difficiles comparare, a quibus emendis plerique retrahuntur, cum vel per inopiam illos emere, vel ob defectum aut paucitatem equorum vehere commode nequeant, quod nobis et praefatis salinis nostris multum hactenus attulit detrimenti; de consilio consiliariorum nostrorum praedictorum decrevimus, statuimus ^aet ordinavimus, decernimusque, statuimus^a et ordinamus, ita prorsus habere volentes, quod ipsa fortalia, multum superque in dictis salinis nostris Cracoviensibus, ut praemissum est, propagata, et fere ab earundem zupparum exordio in immensum congesta, ex hisdem salinis extrahantur, ac deinceps duo pro uno banco vel quodlibet illorum iusto et convenienti suo pretio etiam ad ipsa depositories supra et inferius scripta vendantur^b, et ut etiam excidantur, ubicunque commode excidi poterint; permittentes, prout permitemus harum serie litterarum et concedimus, omnibus et singulis vectoribus et aliis hominibus undecumque advenientibus liberam facultatem ea ipsa fortalia emendi, et ad quemcunque loca sua, ubi voluerint, etiam trans Vistulam, praeteritis depositories praedictis Bochnensi, Uscensi et Vislicensi, absque cuiusvis impedimento et aresto ducendi. Quod ad universorum et singulorum, quorum interest, notitiam deducimus et deduci volumus per praesentes, mandantes tibi moderno et pro tempore existenti zuppario nostro et succamerario Cracoviensi ac aliis salinarum praedictarum officialibus, necnon proconsulibus et consulibus civitatum seu oppidorum praedictorum Bochnensis, Uscensis et Wislicensis et eorum communitatibus, et aliis, quorum interest, ut huiusmodi constitutionem et ordinationem nostram observetis nullumque impedimentum aut difficultatem vectoribus et aliis hominibus, fortalia ementibus et ea ducentibus etiam trans Vistulam, depositories praefata praetereuntibus, fieri permittatis nec ipsi faciatis, non obstantibus quibusvis litteris et privilegiis nostris vel praedecessorum nostrorum super depositories praedicta concessis ac statutis, et consuetudinibus antiquis ipsarum salinarum nostrarum Cracoviensium contrarium forsitan disponentibus¹, quibus in praesens derogamus et derogatum iri volumus.

Harum quibus etc. Actum et datum in conventionem generali Piotrkoviensi, feria secunda proxima ante festum Conceptionis Dominae nostrae sanctae Mariae Virginis, alias in vigilia eiusdem festi, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo tertio [7 XII 1523], regni nostri anno XVII°. Relatio^c.

^{a-c} W rękopisie słowa te powtórzone.

^b W rękopisie: vendatur.

^c O. Balzer (CIP, t. IV-1, nr 14, s. 39) uzupełnił na podstawie uprzednich aktów z MK słowami: reverendi in Christo patris domini Petri episcopi Posnaniensis et regni Poloniae vicecancellarii.

¹ Por. O. Balzer (CIP, t. IV-1, nr 14, r. 39, przypis 1), który czynił poszukiwania za wspomnianymi tu przywilejami Zygmunta I i jego poprzedników.